

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3454/23-A
Sp. zn. ČŠIA-S-403/23-A

Název	Centrum služeb pro rodinu a dítě a dětský domov Charlotty Masarykové
Sídlo	U Včely 176, Zbraslav, 156 00 Praha 5
E-mail	radka.soukupova@cchm.cz
IČO	00 874 957
Identifikátor	691 014 698
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Radka Soukupová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Nádražní 286, Praha 5 Sulova 1356, Praha 5
Inspekční činnost na místě	28. – 30. listopadu 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného centrem služeb a dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Inspekční činnost vykonávaná podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Centrum Charlotty Masarykové a Dětský domov (dále „CCHM“) je organizace, která kromě školských služeb poskytuje ohroženým dětem a jejich rodinám široké spektrum sociálních a zdravotních služeb. Dětský domov (dále „školské zařízení nebo „DD“) vznikl v roce 2021

v rámci transformace centra z tradičního zdravotnického zařízení pro děti do tří let. Pronajímané byty jsou situovány do běžné zástavby v pražských městských částech Zbraslav a Smíchov.

K termínu inspekční činnosti bylo ve dvou rodinných skupinách DD umístěno celkem sedm dětí. Děti se vzdělávají v místní základní škole, v základních školách speciálních v různých částech Prahy, mladší děti navštěvují mateřskou školu. Se speciálními vzdělávacími potřebami bylo k termínu inspekce evidováno pět dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka“) stanovila smysluplnou vizi rozvoje zařízení, odrážející aktuální trendy směřování ústavní výchovy. Zařízení poskytuje intenzivní individuální péči menšímu počtu dětí v modelu blízkém rodinnému prostředí, především dětem se zdravotním znevýhodněním vyžadujícím soustavnou péči. Poskytovaná péče je podpořena systematickou rehabilitací pro děti s tělesným handicapem a dalšími návaznými službami (logoped, psycholog) a koresponduje tak s původním zaměřením zařízení. Část svých pravomocí delegovala ředitelka na zástupkyni pro školskou oblast, sociální pracovníci a vedoucí vychovatele jednotlivých rodinných skupin.

Při návštěvě pracovníků kanceláře Veřejného ochránce práv a státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 5 v dubnu 2023 byly identifikovány některé nedostatky v oblasti vnitřního řádu školského zařízení, např. omezování vycházek dětí, používání mobilního telefonu dětmi, nebo možnost uzamykat si své osobní věci. Vedení školského zařízení realizovalo opatření k odstranění a nápravě zjištěných nedostatků, výrazně přepracovalo vnitřní řád, který nyní neobsahuje nepřijatelná omezení.

Od minulé inspekční činnosti byl zaveden funkční vnitřní informační systém, který je plně využíván a který umožnil získávání a zadávání všech podstatných informací bez časového prodloužení nejen vychovatelům jednotlivých rodinných skupin, ale i sociální pracovníci a vedení školského zařízení. Přenos informací se tak výrazně zlepšil. Vychovatelé si i nadále předávají informace o dětech a dění v rodinných skupinách i při osobních setkáních a při možnosti prodloužení i telefonicky. Každý měsíc probíhají v jednotlivých skupinách pedagogické rady za přítomnosti ředitelky, zástupkyně pro školskou oblast a případně psychologů zařízení či sociální pracovníci. Ve školském zařízení mají pravidelná supervizní setkání vychovatelů jednotlivých rodinných skupin a možnost individuální supervize.

Systém plánování vychází z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, který koresponduje se školním vzdělávacím programem (dále „ŠVP“) a zahrnuje řadu aktivit, které pozitivně podporují rozvoj osobnosti dítěte. Jednotlivé činnosti jsou konkretizovány a rozpracovány v týdenních plánech jednotlivých skupin, ke kterým se děti mohou vyjadřovat a navrhopvat změny. Zlepšila se provázanost s vypracováváním a realizací Programů rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“). PROD jsou vedeny podle doporučené struktury a pravidelně vyhodnocovány, jsou konkrétní, cílené a pravidelně vyhodnocované. Patrná byla provázanost Týdenních plánů výchovně vzdělávací činnosti s konkrétními cíli v PROD.

Vybavení bytů obou rodinných skupin je estetické, vkusné a účelné, připomínající běžnou domácnost. Děti jsou ubytovány obvykle po dvou v prakticky vybavených pokojích, zajišťujících dostatek prostoru a soukromí pro domácí přípravu do školy i bezpečné uložení osobních věcí. Ve společných prostorách pak mají k dispozici plně vybavenou kuchyň

i pohodlný obývací pokoj. Pro relaxaci a další rozvoj pohybových dovedností mohou děti využívat bohaté sportovní vybavení (např. kola, boby, lyže, stany) a také zahradu s bazénem v areálu CCHM. Všechny děti aktivně využívaly na pokojích uzamykatelné skřínky, do kterých si ukládají cenné věci. Mladší děti se středním stupněm mentálního postižení měly klíče uloženy v místnosti vychovatelů. Inspekční tým praktickou ukázkou ověřil, že děti vědí, kde si je mohou vyzvednout a skříňku samostatně otevřely. Koupelna a toaleta byly vybaveny otočnými zámky k uzamčení místnosti a možnosti vytvoření soukromí. Zámky je možné v případě krizové situace otevřít vychovatelem zvenčí.

Stravování v rodinných skupinách je zabezpečováno výchovnými pracovníky ve spolupráci s dětmi, včetně plánování jídelníčků, nákupu potravin a přípravy jídla. Obědy v průběhu pracovního týdne jsou zajišťovány ve školách, do kterých děti docházejí. Za podpory vychovatelů tento systém účelně vede děti ke zdravému životnímu stylu a získávání praktických sociálních dovedností uplatnitelných po odchodu ze školského zařízení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při hospitovaných odpoledních činnostech byl kladen důraz na získávání kompetencí, které dětem umožní dobré společenské zařazení a samostatný život. Důležitým aspektem rodinných skupin je poskytování takové míry autonomie, aby se každodenní život dětí co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Učí se samostatně hospodařit s peněžními prostředky, plánovat a zajišťovat stravu a provádět základní sebeobslužné práce spojené s chodem běžné rodiny, jako je např. praní osobních věcí a běžný úklid. Během hodnocené činnosti rodinných skupin vychovatelé uplatňovali především obvyklé formy a metody práce. Posilování zodpovědnosti a samostatnosti dětí na začlenění do běžného života je promyšlené a probíhá v úzké spolupráci dětí a vychovatelů. Účelem těchto cílených aktivit je pozitivní motivace dětí i korekce případných nevhodných forem chování.

Vychovatelé vycházeli v hodnocených činnostech z dosavadních znalostí osobnostních charakteristik dětí, respektovali jejich tempo a přistupovali k nim empaticky. Při komunikaci s vychovatelem vyjadřovaly děti vlastní názor a zpravidla respektovaly názor druhých, což se pozitivně projevilo přívětivou atmosférou v rodinných skupinách. Komunikace pedagogů s dětmi byla přirozená. Dětem byl ponecháván dostatek prostoru pro jejich volné činnosti dle vlastního výběru. Část dětí po domluvě s vychovatelem trávila své osobní volno samostatnou vycházkou. Vycházky dětí jsou realizovány v rámci denního programu denně se zřetelem na mravní a volní vyspělost dítěte. Dítě musí vychovatele seznámit s místem, kde se během vycházky bude nacházet. Vychovatel dítě poučí o bezpečnosti a provede o vycházce zápis. O víkendů lze vedoucím vychovatelem starším dětem umožnit vycházku do 22 hodin. Ve vnitřním řádu nejsou však jasně vymezeny důvody, kdy může být žádost o prodlouženou vycházku zamítnuta. Děti jsou také ve značné míře zapojovány do zájmových aktivit, které organizuje jak samotné zařízení, tak je využívána i činnost dalších organizací a institucí mimo zařízení. Podporovány jsou činnosti, které mají pozitivní vliv na rozvoj nadání, zájmů a schopností dětí ve spojení s přirozeným sociálním prostředím. Pravidelné týdenní činnosti dětí vhodně doplňují četné víkendové akce a letní tematické tábory, popř. společná dovolená s cílem rozvoje a podpory občanských kompetencí.

Mobilní telefony mohou mít děti u sebe po celou dobu, včetně noci a docházky do školy. Pro kontakt s rodinou a osobami blízkými je mohou využívat neomezeně, pro ostatní činnosti, např. hraní her, může být jejich užívání omezeno podle ustanovení vnitřního řádu. Opatření je podle rozhovorů s dětmi namátkově kontrolováno a jeho případné porušení

je řešeno běžnými pedagogickými prostředky (domluva, varování). Starší děti mají na pokoji každé k dispozici stolní počítač s připojením na internet.

Pedagogičtí pracovníci nabízeli i dostatek možností, při kterých děti dokázaly uplatnit samostatnost, musely se rozhodovat a argumentovat. Výchova a vzdělávání jsou založeny na vzájemné důvěře a pozitivní komunikaci. Děti jsou zcela přirozeně vedeny k přijímání odpovědnosti za své denní povinnosti. Většina starších dětí si sama organizuje volný čas, učí se organizovat i bydlení, správně hospodařit s penězi. Zařízení podporuje a vytváří podmínky pro blízké soužití sourozenců.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Strategie hodnocení dětí v zařízení je systematická, je prováděná pravidelně a účelně všemi pedagogickými pracovníky podle kritérií a pravidel nastavených ve vnitřním řádu. Každý den večer probíhá v každé rodinné skupině slovní hodnocení dětí, v neděli pak vyhodnocení celého týdne. Podle výsledků mohou děti čerpat výhody, které se odvíjí od plnění povinností, respektování zadaných úkolů, sociálních pravidel a hodnocení ve škole. Adekvátní zpětnou vazbu jim poskytují přítomní pedagogičtí pracovníci. Pokud neplní vnitřní řád, mohou být prostřednictvím opatření ve výchově omezeny některé jejich výhody. Opatření ve výchově jsou striktně stanovena ve vnitřním řádu, tedy včetně omezení nebo zákazu trávení volného času mimo zařízení. Pravomoc udělovat opatření ve výchově je vymezena ředitelce zařízení na návrh vedoucího vychovatele rodinné skupiny. Bylo ověřeno, že opatření plní motivační funkci, jsou stanovena na dobu nezbytně nutnou a děti s nimi byly písemně seznámeny. Systém je přehledný a oslovené děti mu rozuměly.

Ve vnitřním řádu jsou konkretizována kritéria pro vyplácení kapesného, osobního daru k významným událostem nebo peněžitého příspěvku při odchodu ze zařízení pro jednotlivé skupiny dětí. Od minulé inspekční činnosti došlo ve vyplácení kapesného k několika změnám. Dětem je kapesné vypláceno jednou měsíčně v částce odpovídající střední hodnotě. K navyšování či snižování prostřednictvím opatření ve výchově bývá realizováno spíše výjimečně. Pozitivní opatření ve výchově převažují. Z rozhovorů s dětmi, které vedli členové inspekčního týmu, vyplývá, že vyplácená částka odpovídá podepisované. S částkou děti nakládají přiměřeně věku a rozumovým schopnostem. Starší děti částkou disponovaly naprosto samostatně, bez nutnosti vysvětlovat nebo dokládat realizované nákupy. Mladší děti měly kapesné uloženo v uzamykatelné skřínce/trezoru ve svém pokoji. V samostatné obálce byl vložen tiskopis, na kterém jim byly zaznamenávány jednotlivé příjmy a výdaje, doložené jejich podpisem a vydanými doklady o platbě (šlo většinou o sladkosti nebo street food). Z ušetřené částky si děti plánují zakoupit vysněné hračky.

Prevence rizikového chování je zaměřena především na primární prevenci a směřuje k rozvoji sociálních dovedností, osobnosti dítěte a zdravému životnímu stylu. Děti jsou podporovány ve smysluplném trávení volného času formou zájmového a sportovního vyžití. Aktivity, kterých se děti účastní jsou zaměřeny na např. přednášky, diskuse nebo rozhovory na téma zneužívání návykových látek nebo rizikového chování. Nově byl zpracován v samostatném dokumentu systém prevence rizikového chování, který lépe odpovídá specifikům školského zařízení. Jednotlivé problematiky podrobně a kvalifikovaně rozpracovává.

Zařízení také nově zpracovalo některé mechanismy a pravidla pro případy nestandardních a krizových situací, např. postupy při donesení omamné látky do zařízení, výskytu závislostního a jiného patologického chování dětí. Tyto mechanismy umožňují rychlou

intervenci v případě výskytu rizikového jevu, jednak pružné reagování na měnící se potřeby a cíle dětí. Všichni vychovatelé byli v postupech v méně obvyklých situacích proškoleni.

Ve vnitřním řádu školského zařízení byl nově specifikován doprovod na ošetření dítěte do zdravotnického zařízení. V minulosti k tomu školské zařízení využilo i hostitelku, která se zařízením spolupracovala, měla se školským zařízením sepsanou smlouvu o provedení práce a byla řádně poučena o pracovních skutečnostech a o mlčenlivosti. Nově zajišťuje doprovod k lékaři výhradně vychovatel (klíčový pracovník) rodinné skupiny. Pro akutní a nenadálé situace by bylo vhodné, aby měl některý z pedagogů určenou pohotovost.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Vedení školského zařízení realizovalo opatření k odstranění a nápravě nedostatků, které byly zjištěny při návštěvě pracovníků kanceláře Veřejného ochránce práv a státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 5.
- Výrazně byl přepracován vnitřní řád, který nyní neobsahuje nepřipustná omezení.
- Nově byl v samostatném dokumentu zpracován systém prevence rizikového chování, který lépe odpovídá specifikům školského zařízení.
- Byly dopracovány mechanismy a pravidla pro případy nestandardních a krizových situací a vychovatelé byli proškoleni v postupech v těchto situacích.

Silné stránky

- Empatický a individuální přístup k dětem ze strany vychovatelů na rodinných skupinách, vzájemná důvěra a pozitivní komunikace mezi dětmi a vychovateli navozuje příznivou atmosféru zařízení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Pro akutní a nenadálé situace stanovit pohotovost z řad pedagogických pracovníků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dětský domov Ch. Masarykové ze dne 19. 12. 2013 (s účinností od 1. 1. 2014)
2. Jmenovací dekret ředitelky příspěvkové organizace Dětského domova Ch. Masarykové ze dne 16. 1. 2020 (s účinností od 1. 3. 2020)
3. Změna Zřizovací listiny MHMP příspěvkové organizace CCHM, Č.j. 1959291/2022 ze dne 30. září 2022 (s účinností od 1. 10. 2022)
4. Vnitřní řád rodinných skupin CCHM ze dne 14. 8. 2023
5. Školní výchovně vzdělávací program ze dne 15. 12. 2021
6. Roční plán výchovně vzdělávacích činností s platností od 1. 9. 2023
7. Systém prevence rizikového chování dětí pro školní rok 2023/2024 s platností od 1. 9. 2023
8. Rozvojový plán CCHM 2020–2025
9. Záznamy z pedagogických rad a porad za školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

10. Hospitační záznamy za školní rok 2023/24 k termínu inspekční činnosti
11. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti – vybraný vzorek
12. Osobní dokumentace dětí vedená k termínu inspekční činnosti, včetně opatření ve výchově a PROD – vybraný vzorek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jíří Holomek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jíří Wagner, školní inspektor

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

15. 1. 2024